

Södertörns högskola
Rektor
Alfred Nobels allé 7
141 89 Huddinge

Teresa Edelman
BESLUT

2006-10-20
Reg.nr 31-3458-06

Förfarandet vid anställning vid Södertörns högskola

Södertörns högskola hade vid handläggningen av ett anställningsärende bl.a. skraddarsytt annonsens utformning efter en viss tänkt sökande, begränsat utlysningen till ett minimum samt informellt låtit de sakkunniga förstå att tillsättningsprocessen skulle avbrytas om de inte förordade "rätt" sökande. Överklagandenämnden för högskolan undanröjde högskolas beslut om anställning med motiveringen att högskolan inte iakttagit de principer som anges i 1 kap. 9 § regeringsformen. Beslutet har överlämnats till Högskoleverket i dess egenskap av tillsynsmyndighet. Verket har understrukit vikten av att grundlagens principer upprätthålls vid högskolans anställningsprocesser, likväl som i dess verksamhet i övrigt.

Bakgrund

Södertörns högskola ledigförklarade en anställning som högskolelektor i etnologi. Som sökande anmälde sig N N och Y Y. Högskolan beslutade den 16 mars 2006 att anställa Y Y. N N överklagade beslutet och yrkade att själv erhålla anställningen. Till stöd för sitt överklagande anförde han bl.a. att konkurrensmöjligheterna kring tillsättningen delvis hade satts ur spel på grund av annonsens utformning och förfarandet vid tillsättningen.

Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) undanröjde den 18 augusti 2006 det överklagade beslutet (reg.nr 22-370-06). Som skäl angav ÖNH följande.

Av 1 kap. 9 § regeringsformen framgår att förvaltningsmyndigheter i sin verksamhet skall beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet. Av utredningen i ärendet framgår att Södertörns högskola vid handläggningen av aktuellt anställningsärende bl.a. skraddarsytt annonsens utformning efter en viss tänkt sökande, begränsat utlysningen till ett minimum samt informellt låtit de sakkunniga förstå att tillsättningsprocessen skulle avbrytas om de inte förordade "rätt" sökande. De av högskolan vidtagna åtgärderna ger sammantaget en tydlig bild av vilken det framgår att högskolan i anställningsprocessen varken agerat sakligt, opartisk eller iakttagit principen om allas likhet inför lagen. Anställningsbeslutet är därför inte förenligt med grunderna för det statliga anställningsväsendet. Södertörns högskolas beslut att anställa Y Y som högskolelektor i etnologi skall till följd härav undanröjas. Då det av handlingarna i ärendet framgår att högskolan, i flera steg, aktivt och medvetet agerat för att kringgå vad som stadgas i 1 kap. 9 § regeringsformen överlämnar Överklagandenämnden en kopia av detta beslut till Högskoleverket i dess egenskap av tillsynsmyndighet.

Utredning

Frågor till Södertörns högskola

Högskoleverket har tagit del av handlingarna i ÖNH:s akt. Högskolan har anmodats att svara på frågor om hur man tänker verkställa ÖNH:s beslut, vilka övriga åtgärder högskolan tänker vidta med anledning av ÖNH:s ställningstagande samt vad högskolan planerar för åtgärder för att säkerställa att rekryteringen och förfarandet vid anställning uppfyller kraven i 1 kap. 9 § regeringsformen.

Högskolans svar

Högskolans rektor har i sitt svar till Högskoleverket slagit fast att högskolan tar kritiken i ÖNH:s beslut på största allvar och att högskolan skall säkerställa att rekryteringar av personal sker på ett sätt som följer gällande regler. Detta kommer att ske genom information, utbildning och revidering av högskolans dokument.

Rektor har vidare uppgett att Södertörns högskola har avbrutit anställningen med anledning av ÖNH:s beslut. De sökande har informerats om detta. Högskolan kommer att inom en snar framtid återigen utlysa ett högskolelektorat i etnologi. Annonsen kommer att formuleras så att den motsvarar de krav som ställs. Den kommer att publiceras på högskolans externa hemsida, högskolans officiella anslagstavla samt spridas till övriga lärosäten i landet.

Högskolans utbildnings- och forskningsnämnder, lärarförslagsnämnder, chefer och personalhandläggare kommer – enligt rektorn – snarast att informeras om ärendet och ÖNH:s beslut. Under hösten kommer högskolan att genomföra utbildning för lärarförslagsnämnderna och centralt anställda personalhandläggare. Utbildningen kommer bl.a. att behandla rekryteringsprocessen samt vilka krav som ställs i lagar och avtal. Högskolan kommer också att revidera sina riktlinjer för hur man annonserar lediga anställningar. Riktlinjerna kommer att förankras hos chefer, nämndledamöter samt personalhandläggare.

Högskoleverkets bedömning

Vid anställning av lektorer, såsom i det aktuella fallet, har högskolan att tillämpa bestämmelserna i 4 kap. högskoleförordningen (1993:100). Att vid anställningsprocessen följa dessa bestämmelser är dock inte tillräckligt eftersom det i andra författningar finns regler och principer som också måste beaktas. Överklagandenämnden angav som skäl för sitt beslut att högskolan inte hade iakttagit de principer som anges i 1 kap. 9 § regeringsformen.

Högskoleverket vill starkt understryka vikten av att dessa principer upprätthålls vid högskolans anställningsprocesser, likväl som i dess verksamhet i övrigt. Man bör notera att lagstiftaren funnit dessa principer så viktiga att de fastslagits i regeringsformen, vilken är en av Sveriges grundlagar och därmed överordnade annan lagstiftning. Att vid anställningsprocessen göra avsteg från dessa principer kan inte accepteras.

Södertörns högskola har nu redovisat planerade åtgärder för att säkerställa att framtida anställningsprocesser kommer att ske på lagenligt sätt. Högskoleverket utgår från att de planerade åtgärderna kommer att genomföras och nöjer sig därför med högskolans svar.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg
Chefsjurist

Teresa Edelman
Verksjurist

Kopia för kännedom:
N N